

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ

Випуск XV

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ

м. Рівне – 2023

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS
OF WIND MUSIC IN THE CONTEXT
OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE AND ABROAD
COUNTRIES

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State Humanitarian University
Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
Department of wind and percussion instruments of RSHU**

**THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF WIND MUSIC
IN THE CONTEXT OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE
AND ABROAD COUNTRIES**

The collection of scientific works

Vol. 15

**Rivne
2023**

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Академія музики в Кракові імені К. Пендерецького, Польща
Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ
Katedra Instrumentów Dętych Drewnianych i Akordeonu
Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie**

**ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

Випуск 15

**м. Рівне
2023**

УДК 780.8 : 780.64

I – 90

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації *серія KB № 19865-9665 P**Збірник наукових праць видається з 2006 року.**Друкується за ухвалою Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 27 квітня 2023 р.)***Редакційна колегія:****Цюлюпа С.Д.** – заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **голова редакційної колегії;****Палаженко О.П.** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **відповідальний секретар;****Пьотр Лято** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Краків, Польща;**Карпач А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Львів;**Качмарчик В.П.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Рада Славінська** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Пловдив, Болгарія;**Круль П.Ф.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Івано-Франківськ;**Громченко В.В.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Дніпро;**Сверлюк Я.В.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне;**Вовк Р.А.** – кандидат мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Гишка І.С.** – кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Львів;**Овчар О.П.** – кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Харків;**Слупський В.В.** – кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Київ;**Цюлюпа Н.Л.** – кандидат педагогічних наук, доцент, м. Рівне;**Закопець Л.М.** – кандидат мистецтвознавства, професор, м. Львів.**Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя.** Збірник наукових праць. Випуск 15 / Упорядник С.Д.Цюлюпа. – Рівне: Волинські береги, 2023. – 176 с.

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

DOI 10.35619 префікс

У збірнику містяться результати наукових досліджень у жанрі духової музики, поєднані різні підходи дослідників до розкриття питань з історії виконавства на духових інструментах, створення духових оркестрів та перспективи їх розвитку, а також з методики викладання гри на духових інструментах.

Наукові статті висвітлюють корисну інформацію для викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів та докторантів мистецьких закладів вищої освіти і широкого кола шанувальників жанру духової музики.

The collection contains the results of research in the genre of wind music, combines different approaches of researchers to disclose the issues of history performance on wind instruments, creation of brass bands and prospects for their development, as well as teaching the methodic of performance on musical instruments. Submitted problematics and scientific articles contain useful information for teachers, students, undergraduates, graduate students and doctoral students of art universities, as well as for a wide range of fans of the brass music genre.

УДК 780.8 : 780. 64

**Збірник індексується в міжнародних науково-метричних базах
Google Scholar та Academic Resource Index Research Bib.***За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори статей.
Погляди авторів можуть не збігатися з позицією редакційної колегії.*

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

DOI 10.35619 префікс

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

© Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ, 2023

© Katedra Instrumentów Dętych Drewnianych i Akordeonu

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, 2023

© Видавництво "Волинські береги", 2023

З М І С Т

Історія та теорія музичного мистецтва

Цюлюпа С.Д. Ретроспектива конкурсу імені В'ячеслава Старченка в культурно-мистецькому просторі України	7
Piotr Lato. Klarnet w twórczości polskich kompozytorów pochodzenia żydowskiego – na przykładzie wybranych utworów Karola Rathausa i Mieczysława Weinberga.....	17
Вовк Р.А. Стипендіальна програма для духовиків 2022/23 н.р. у Дубаї	20
Вар'янюк О.І. Залучення принципів європейських та американських виконавських шкіл у систему щоденних занять на трубі.....	24
Дебера О.М. Еволюція Чернівецького академічного симфонічного оркестру обласної філармонії імені Д. Гнатюка в культурно-мистецькому житті України	28
Терлецький М.М. Історичний огляд концертного репертуару духових оркестрів XVIII – початку XXI століття у кращих його зразках.....	35
Ваврик Р.В. Віхи життєвого і творчого шляху ювіляра	39
Сіончук О.В. Організація музичних фестивалів в Україні та особливості їх проведення в умовах воєнного стану.....	46
Турчинський Б.Р. Зоя Прокудіна – виконавець, педагог класу валторни: життєвий та творчий шлях	50
Пукаляк М.В. До 75-річчя професора Романа Вовка	54
Клевець К.О. Європейське кларнетове виконавство XXI ст.	60
Подганюк Т.В. Зародження романтизму в музичній культурі Європи.....	64
Семочко О.І. Еволюція труби в музичній культурі Львова в контексті європейської інтеграції.....	67
Вівчарик Л.Р. Саксофонове виконавство в музичній культурі Прикарпаття в XX – на початку XXI століття	70
Олійник М.В. Становлення та розвиток духового оркестрового виконавства на Хмельниччині.....	75
Гашпан Я.Р. Флейта в музичній культурі Буковини в XX – поч. XXI ст.	80
Трачук Л.Д., Гоменюк Я.Ю. Еволюція Тульчинського коледжу культури в історії жанру духової музики на Поділлі	83
Приженков О.В. Історичний шлях розвитку басового мідного духового інструменту труби та її попередників.....	86
Старко В.Г. Володимир Семеніченко – очільник львівської фаготової школи другої половини XX ст.	92

Педагогіка та методика духового виконавства

Громченко В.В. До проблеми активізації художньо-усвідомленого виконавства (педагогічний аспект)	97
Палаженко О.П. Специфіка формування музичного слуху у музиканта-духовика в процесі оркестрової виконавської діяльності	101
Закопець Л.М. Специфіка формування морально-естетичних якостей в учнів Львівського державного музичного ліцею імені С. Крушельницької.....	105
Бондарчук В.І. Сценічне хвилювання, підготовка до публічного виступу виконавця	108
Гишка І.С. Амбушурні негарзди Луї Армстронга.....	111
Закопець М.Л., Фіськов Г.М., Зіза О.О. Вплив інтеграційних процесів на формування фахової компетентності виконавця-духовика у закладах вищої освіти України	116
Филипчук М.С. Особливості навчання здобувачів в естрадному оркестрі у вищих закладах мистецького спрямування	120
Сивохіп В.С. Концерт для гобоя і камерного оркестру Мирослава Скорика крізь призму індивідуального трактування жанру інструментального концерту.....	123
Димченко С.С. До питання еволюції методики гри на ударних інструментах.....	128
Кашперський В.П. Основні принципи та методи формування губного апарату трубача....	135
Ворончак І.І. Загальна характеристика репертуару для поперечної флейти в Австрії та Італії у XVIII столітті.....	140
Максимчук В.В. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу для підготовки фахівців жанру духової музики в мистецьких закладах України.....	143
Віхоть П.І. Наукові та навчально-методичні праці валторністів у системі музичної освіти України.....	146
Дратований Я.М. Практичні заняття у класах духових інструментів закладів початкової мистецької освіти як складова естетичного виховання учнів	149
Лебедь В.О. Скерцо-фуріозо Джордана Гудефіна для сопрано та тенор саксофонів з духовим оркестром як репертуарна новація академічного саксофонного репертуару.....	152
Круль П.Ф. Презентація електронного підручника "Історія виконання на духовних та ударних інструментах України"	156
Відомості про авторів	161
Презентація сучасних наукових, навчально-методичних та нотних видань духовиками України та зарубіжжя (2012-2022 роки)	164

культури України, доцента Мельника О. Ю., 2010). З 2010 р. – працює викладачем класу саксофона, кларнета, сопілки відділу духових та ударних інструментів Косівської дитячої школи мистецтв.

м. Надвірна

Клюфінський Сергій Ярославович (1964 р. н.). Музичну освіту здобув у Надвірнянській музичній школі (клас кларнета Слюсарчук В. І., Якимчук М. В., 1981), музично-педагогічному факультеті Івано-Франківського педагогічного інституту (1989) та магістратурі Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (науковий керівник Круль П. Ф., клас саксофона заслуженого працівника культури України, доцента Мельника О. Ю., 2008). З 2000 р. – працює на відділ духових та ударних інструментів Надвірнянської дитячої музичної школи.

м. Снятин

Гримчак Микола Степанович (1959 р. н.). Навчався у Снятинській музичній школі (клас кларнета Томаш Я. М.), Рівненському державному музичному училищі (клас кларнета Шевчук І. З., 1978) та Рівненському державному інституті культури на кафедрі духових та ударних інструментів (клас кларнета доц. Панасюка Д. М., 1984). З 1984 р. – викладач класу кларнета, саксофона Снятинської дитячої музичної школи.

Висновки. Наукова, навчально-методична та педагогічна діяльність саксофоністів Прикарпаття суттєво вплинула на покращення виконавської майстерності учнів та студентів закладів музичної освіти в даному регіоні. Саксофон став одним із найпопулярніших інструментів на Прикарпатті завдяки активній творчій, методичній та концертній діяльності педагогів, провідних виконавців і ансамблів, що безперечно плекає надію на подальший розвиток класу саксофона та в цілому жанру духової музики в Україні.

Використана література

1. Богданов В. (2007). Історія музичного мистецтва України від найдавніших часів до поч. ХХ ст. : моногр. – Х. : Основа. – 395 с.
2. Мельник О. Ю., Гундер П. М. Кларнетисти Івано-Франківської області: історико-ретроспективна розвідка. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Збірник наукових праць. Випуск 13 /Упорядник С. Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, 2021. – 180 с.
3. Роки творення Високого мистецтва. Івано-Франківська: Нова Зоря, 2013. – 264 с.

УДК 78(071)(477.43)

ORCID <https://orcid.org/0009-0002-7639-1514>

*Олійник М.В.,
м. Рівне*

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДУХОВОГО ОРКЕСТРОВОГО ВИКОНАВСТВА НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ

Анотація: У статті висвітлюється питання становлення та розвитку оркестрового духового виконавства в Хмельницькій області. Акцентовано увагу на проблемах функціонування музичних творчих колективів та визначено важелі впливу на розвиток оркестрового виконавства.

Ключові слова: Оркестр, Хмельниччина, духове виконавство, мистецькі заклади, концертний виступ.

Abstract: The article highlights the issue of formation and development of orchestral brass performance in Khmelnytskyi region. Attention is focused on the problems of the functioning of musical creative collectives and the levers of influence on the development of orchestral performance are determined.

Key words: Orchestra, Khmelnytskyi, wind performance, art institutions, concert performance.

Вступ. Важливим аспектом формування суверенності держави є творчо-духовний потенціал соціуму. За допомогою об'єктивного наукового підходу через стан та якість культури України можна визначити умовний рівень розвитку суспільства, тому дослідження культури мистецтва, а в даному

випадку музичного мистецтва, є досить важливим аспектом, з якого можна зробити певні висновки про тенденції розвитку як суспільства, так і окремо людини як суб'єкта.

В цій роботі досліджено та проаналізовано один із видів духового виконавства, становлення, актуальність оркестрового духового виконавства в Хмельницькій області.

На даний момент масштаб дослідження є досить великий, за об'єкт дослідження було взято Хмельницьку область, як регіональну структуру України.

В Хмельницькій області є багато професійних, зразкових та аматорських оркестрів, які в цій статті постають за предмет дослідження.

Метою статті є висвітлення оркестрового духового виконавства на Хмельниччині.

Постановка проблеми. Хмельниччина як центр Поділля є історично сформованим потужним етнокультурним середовище слов'янської писемності і культури. Становлення і розвиток культури Хмельниччини пов'язані із становленням слов'янських культурних центрів. На формування культури краю впливало нашарування іноетнічних культур, геополітичне середовище Волинсько-Подільської височини [3;23].

У своїх сучасних межах область існує з 22 вересня 1937 року, коли постановою ВЦВК СРСР було створено Кам'янець-Подільську область. У травні 1941 року обласний центр було перенесено в м. Проскурів, але в січні 1954 року область перейменували, назвавши Хмельницькою, а м. Проскурів назвали Хмельницький.

В області досить розвинена система вищої освіти. До того ж спостерігається стійка тенденція до збільшення кількості педагогів, які мають наукові звання. Якщо у 2006 році в області було 43 професори, то зараз – 56, доцентів було 27, зараз – 32 [7]. Також в області присутні мистецькі навчальні заклади: музичні школи, школи мистецтв, фахові музичні коледжі та коледжі культури.

У післявоєнний час (1920-1930р.) духова музика мала стихійний характер через відсутність духових інструментів, нотної літератури, кваліфікованих керівників. Цілеспрямована робота в цьому напрямі починається фактично з 60-х років ХХ ст. Більшість підприємств, радгоспів, колгоспів створюють в себе музичні колективи. І треба зазначити, що вже на початку 80-х років в Україні налічувалося понад 15 тисяч духових оркестрів, серед яких 150 отримало звання народних [2;138].

На Хмельниччині в свій час великої популярності здобули аматорські духові колективи, які брали участь на різного роду святкуваннях: концертах, приурочених до обрядово-календарних свят, побутово-обрядових дійствах (хрестини, весілля, похорони і т.д.). Склад таких колективів змінювався в залежності від наявності музикантів. На світліні можна побачити духовий оркестр будинку культури села Піжівка учасниками якого були жителі населених пунктів: с.Косиківці, с.Борсуки, с.Шелестяни, с.Шебутинці, с.Садове, с.Пижівка, с.Зелені Курилівці Новоушицького району. З інтерв'ю яке було проведено з одним із музикантів цього оркестру, сказано: «Незважаючи на відсутність можливості здобувати музичну освіту, ми брали старі, непрофесійні інструменти й вчилися на них грати. Основний метод навчання був «Роби, як я», де старші люди демонстрували своє вміння гри на духових інструментах та словесно навчали аплікатури та технології звуковидобування гри на інструментах» [1].

На думку учасника оркестру Олександра Мусюка, духові оркестри почали все менше використовуватися в різних дійствах через брак музикантів в нових поколіннях. З цих слів можна зробити хибний висновок про те, що в районі та в загальному по області бракує музикантів, хоча ситуація є протилежною. Проаналізувавши демографічну ситуацію, стає зрозумілим, що це викликано урбанізацією сільського населення: молодь переїжджає в міста, та соціалізується і займається своєю діяльністю, тому по селах існує нестача кадрів для функціонування аматорських духових оркестрів. Це є прямим виправданням пониження статистики кількості духових оркестрів по Україні.

Значною мірою у Хмельницькій області на оркестрове виконавство вплинуло відкриття музичного училища, яке було засновано 21 січня 1959 року згідно Постанови № 43/9 виконкому Хмельницької обласної ради народних депутатів. Це значною мірою покращило кількісне і якісне становище музикантів у області. В локальному контексті для функціонування та створення нових аматорських чи професійних колективів була досить належна база.

При училищі також був відкритий духовий відділ і на його базі студентський духовий оркестр, першим керівником якого став Баранов В.Т., який на той час навчав гри на усіх духових інструментах. Серед творів, які виконував оркестр – увертюри до опер Ж.Бізе, П.Чайковського, Дж. Верді, М.Лисенка та ін. Колектив отримував схвальні відгуки комісії під час щорічних оглядів колективів музичних училищ України. Серед тих, хто у різні роки керував оркестром, згадаємо Боруцького В.С., Мосійчука І.Б., Андросюка Р.Є., Станка В.Ю. В якості солістів з оркестром виступали Р.Андросюк, А.Слободян. Сьогодні на чолі оркестру – випускник відділу «Оркестрові духові та ударні інструменти», диригент Гуцал Олександр Панасович.

На світлині аматорський духовий оркестр с. Піжівка.

Учасники: Панич Микола, Панич Михайло, Буровський Василь, Ананійчук Віктор, Боднарець Анатолій, Рибак Іван, Ворожбит Анатолій, Карпенко Михайло. Керівник оркестру Ананійчук Віктор.

Більшість випускників, які пройшли школу оркестрової гри і здобули кваліфікацію диригента, очолюють духові оркестри і ансамблі ДМШ міста та області. Крім навчальної роботи, оркестр має велику кількість концертних виступів: у звітних концертах училища і духового відділу, в спеціальних програмах духового оркестру. З метою популяризації духового виконавства, оркестр здійснює активну просвітницьку та профорієнтаційну роботу, виїздить у районні центри області, є бажаним гостем у дитячих музичних школах [7; 122].

Також в Хмельницькій області, в місті Кам'янець-Подільський є коледж культури який значною мірою вплинув на якість південного регіону та забезпечив музичні школи фаховими викладачами класів духових інструментів, та будинки культури художніми керівниками творчих колективів.

Згідно із вказаною вище інформацією, можна зробити висновок, що в Хмельницькій області є належна база для навчання та розвитку кадрів галузі музична культура і мистецтво які стають виконавцями в духових та симфонічних оркестрах, керівниками ансамблів і оркестрів та адміністративними працівниками в обласних будинках культури та мистецьких навчальних закладах освіти.

З отриманням незалежності в Україні різко зменшилася кількість духових оркестрів. В 1980 р. на території України функціонувало близько 15000 оркестрів, 1991 року близько 3500. Згідно статистики на сьогоднішній час кількість духових оркестрів в Україні впала до 2000 [5;138]. В Хмельницькій області також подібна ситуація. Станом на 1999 рік в області функціонувало 666 оркестрів, а станом на 2022 рік існує лише понад 110. Тенденцію такого занепаду можна пояснити урбанізацією сільського населення та зменшенням асигнувань на утримання оркестрів територіальними громадами, виїзд талановитої молоді за кордон, мала заробітна плата керівників оркестрів.

Проте, зі зменшенням кількості оркестрів їхня популярність лише зростає, адже жодне свято в Хмельницькому чи за його межами не обходиться без духового оркестру. Одним із найчастіше використовуваних оркестрів на Хмельниччині є Хмельницький **муніципальний академічний естрадно-духовий оркестр, щорічна кількість заходів якого дорівнює приблизно 80-ти одиницям. На сьогодні в області творчо діють такі колективи:**

- Зразковий духовий оркестр Берездівської районної дитячої музичної школи мистецтв Славутського району (керівник- Невірковець Олександр Євгенович – випускник кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного гуманітарного університету);

- Народний аматорський духовий оркестр Вишнівчицького сільського будинку культури Чемеровецького району (керівник – Роздайгора Микола Іванович);

- Зразковий духовий оркестр Грицівської дитячої музичної школи Шепетівського району (керівник – Лінник Валерій Васильович);

- Народний аматорський духовий оркестр Зарічанського сільського будинку культури Чемеровецького району (керівник – Міщишин Роман Іванович);

- Зразковий духовий оркестр Чемеровецької дитячої музичної школи (керівник – Ніколюк Віталій Андрійович);
- Зразковий дитячий духовий оркестр Черноострівської дитячої музичної школи Хмельницького району (керівник – Ульянов Роман Ілліч);
- Народний аматорський духовий оркестр Шибенського сільського будинку культури Теофіпольського району (керівник – Ярем'юк Віктор Пилипович);
- Народний аматорський духовий оркестр Турівського сільського будинку культури Теофіпольського району (керівник – Гуменюк Володимир Іванович);
- Народний аматорський духовий оркестр Полонського районного будинку культури;
- Народний аматорський оркестр духових інструментів Летичівського районного будинку культури (керівник – Боднар Іван Макарович);
- Народний аматорський естрадний оркестр Красилівського будинку культури;
- Народний аматорський духовий оркестр Красилівського будинку культури (керівник – Шевчук Василь Миколайович);
- Зразковий духовий оркестр Староушицької дитячої школи мистецтв (керівник – Качурко М.Л.);
- Зразковий духовий оркестр Дунаєвецької дитячої школи мистецтв (керівник – Грідін Сергій Віталійович);
- Народний аматорський духовий оркестр Дунаєвецького районного культурно-мистецького, просвітницького центру (керівник – Максимчук Іван);
- Зразковий духовий оркестр Деражнянської дитячої музичної школи (керівник – Галузінський Віктор Володимирович).

В даному регіоні ще є понад 10 військових оркестрів, та понад 60-70 аматорських самобутніх духових оркестрів.

На особливу увагу заслуговують оркестри вищого професійного класу, які відомі не лише в Україні, але й далеко за її межами:

- Оркестр Головного управління національної поліції в Хмельницькій області (керівник – Шайда Віктор Васильович);
- Хмельницький муніципальний академічний естрадно-духовий оркестр (керівник – Безнюк Тарас В'ячеславович).

До слова, саме цей творчий колектив є зразком високого оркестрового рівня. Він був створений за розпорядженням Хмельницької міської ради від 14.06.93 р., а від 08.11.2012 року оркестр набув статусу муніципального естрадно-духового оркестру. В листопаді 2021 року оркестру присвоюють звання академічний.

Його директор та художній керівник Тарас В'ячеславович Безнюк є вихованцем кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, випускник класу труби заслуженого артиста України, доцента Сіончука Олександра Володимировича. Після закінчення вузу в 2002 році та розпочавши трудову діяльність в оркестрі на посаді артиста, вже у 2009 році призначений на посаду головного диригента, а з часом директора і художнього керівника. Тарас Безнюк є лауреат міського конкурсу «Кращий за професією-2016», стипендіат міської ради для провідних митців міста 2017 року, став лауреатом міської премії ім. Богдана Хмельницького в 2019 році, неодноразово нагороджений Почесними грамотами міського голови, управління культури та туризму.

Репертуар колективу досить широкий та різноманітний, нараховує понад 300 творів різного ступеню складності: від обробок народних мелодій серед яких багато аранжувань Дячука Віталія Олександровича, та стройових маршів до оперних увертюр, складних творів класичної української та зарубіжної музики, джазових композицій. В репертуарі оркестру – твори сучасних українських композиторів: М. Мозгового, В. Івасюка, М. Скорика, О. Баженова, І. Поклада, В. Матвійчука, А. Ткачука, А. Шумейка, В. Заремби та інших [4]

В різні роки становлення та діяльності колективу головними диригентами оркестру були: Анатолій Слюсар, Василь Станко, Володимир Боруцький.

Впродовж усього періоду діяльності з оркестром виступали відомі українські солісти-вокалісти: народні артисти України – Леонід Тищенко, Марія Ясіновська, Заслужені артисти України Олександр Полянський, Олександр Болгарчук та Фатіма Чергіндія, володарка премії «Золота зірка Алли» міжнародного пісенного конкурсу «Нова хвиля – 2009», фіналістка телевізійного проекту «Голос країни» Міла Нітіч, молоді лауреати та дипломанти міжнародних конкурсів Артем Ромасюков, Марина Українець, Ілона Бачмага, Інна Гласова, Павло Дасюк, Дарія Сохрякова та інші.

*На світлині Хмельницький муніципальний академічний естрадно-духовий оркестр.
Керівник – Безнюк Тарас В'ячеславович.*

Колектив має низку нагород за участь у регіональних та всеукраїнських фестивалях і конкурсах.

Хмельницька міська рада та обласний науково-методичний центр культури і мистецтва активно підтримують мистецький розвиток міста та сприяють йому.

Метою та завданням подібних заходів є розвиток майстерності учнів класів духових інструментів в початкових і вищих закладах музичної освіти, підвищення виконавської та художньої майстерності творчих колективів мистецьких шкіл, обмін досвідом методичної роботи викладачів. Наприклад, в конкурсі, що відбувся 17 травня 2019 року в Хмельницькому обласному науково-методичному центрі культури і мистецтва та Хмельницькому обласному музично-драматичному театру імені М. Старицького взяли участь понад 250 учнів мистецьких шкіл області у складі 13 духових оркестрів і 15 ансамблів духових інструментів.

До складу журі конкурсу ввійшли завідуючий відділом «Оркестрові духові та ударні інструменти» Хмельницького музичного коледжу ім. В.І.Заремби Михайло Добринчук та викладачі відділу – Олександр Гуцал, Леонід Олійник, Вадим Репецький, Микола Прохніцький; головний диригент Хмельницького муніципального естрадно-духового оркестру Тарас Безнюк.[6]

З ініціативи міської ради проводяться міжнародний фестиваль «Арт Мажор Шоу», де виступають мажоретки під супровід оркестрів, а також джазовий фестиваль «Джаз-фест Поділля».

Висновки: Значну роль у розвитку жанру духової музики відіграють навчальні заклади такі як Хмельницький фаховий музичний коледж ім. В.І.Заремби та Кам'янець-подільський фаховий коледж культури та мистецтв. Це дає змогу забезпечувати оркестри області професійними кадрами. Також базою для виховання оркестрантів є музичні школи де діють дитячі духові оркестрами.

Попри всі проблеми становлення та розвитку духових оркестрів, жанр духової музики на Хмельничині є досить актуальним та затребуваним. Підтвердженням цього є проведення фестивалів, конкурсів, та різного роду традиційних, культурних та мистецьких заходів.

Список використаної літератури:

1. «Аматорські духові оркестри Подільського регіону» : [бесіда з оркестрантом аматорського оркестру с. Косиківці О. Мусюк] // Хмельницький, 2021.
2. Богданов В. О. Історія духового музичного мистецтва України від найдавніших часів до початку ХХ ст. : монографія. Харків : Основа, 2000. 344 с.
3. Слободняк П. Я. Культура Хмельниччини. Хмельницький : Поділля, 1995. 332с.
4. Творча характеристика Хмельницького муніципального естрадно-духового оркестру. [Електронний ресурс] URL: https://cbs.km.ua/?dep=1&dep_up=109&dep_cur=301
5. Хмельницька обласна військова адміністрація [Електронний ресурс]: держ. сайт України. URL <https://www.adm-km.gov.ua/?p=109286>
6. Хмельницька область // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004. – Т. 6 : Т – Я. – 768 с.

Наукове видання

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

ВИПУСК 15

Редактор-упорядник
Степан Цюлюпа

Верстка
Віталій Власюк

Підписано до друку 22.05.2023 р. Формат 60x84 1/8. Папір офсет.
Гарнітура "Times". Друк цифр. Ум. друк. арк. 20,46. Наклад 100 пр. Зам. 34.

Видавництво "Волинські обереги".

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано в друкарні видавництва "Волинські обереги".